

Krunoslav Rac

Gacka: Čovjek i rijeka

Turistička zajednica Grada Otočca, Otočac, 2023.

Gledajući u Dnevniku Vakulinu Vremensku prognozu, nerijetko kao podlogu možete vidjeti fotografije Krunoslava Raca. No, uz predivne fotografije možete čitati i njegove dobre stručne članke u časopisima *National Geographic*, *Meridijani*, *Eko revija* i *Croatia Croatia Airlinesa*. Fotografijom se aktivno počeo baviti od 1997. godine, dosad je imao i desetak samostalnih izložbi, osim u Osijeku 2001. godine, nagrađen je i prestižnom nagradom Hrvatskog novinarskog društva „Velebitska degenija” za najbolju fotoreportažu na temu zaštite prirode i okoliša 2021. godine. Pred nama je sada njegova treća knjiga, a već je u pripremi i sljedeća o medvjedima.

Krunoslav Rac rođen je u Đakovu 1974. godine, a u Osijeku je završio Prehrambeno-tehnološki fakultet. Priroda mu je u žarištu interesa. Skupljajući građu, boravio je duže vrijeme u Kopačkom ritu, potom na Aljasci, u kanjonu Tare te najviše na Velebitu, gdje ćete ga prije naći nego u Svetom Jurju gdje obitava s obitelji. Prvu knjigu *Velebit: Iskustvo planine* objavio mu je Profil, Zagreb, 2010., dok je druga tiskana unutar njegove Ekološke udruge Lupus – *Zemlja vuka i vjetra*, Lupus, Sveti Juraj, 2014. Možemo ga susresti i po hrvatskim školama, domovima kulture i u knjižnicama, gdje često održava poučna i stručna predavanja o očuvanju i bogatstvu naše flore i faune, obilno popraćena prekrasnim projekcijama fotografija.

I *Gacka* je putopisna fotomonografija na većem formatu, tvrdog uveza i na sjajnom papiru, kako i priliči jer do izražaja tada dolaze predivne fotografije za koje se valjalo, ali i isplatilo, pomučiti proteklih desetljeća.

Kruno zna pisati i vješto nas uvlači u priču pitkom naracijom s mnoštvom podataka, digresija, ali i osobnim iskustvom koje nam predočava vjernim, uvjerljivim pripovijedanjem. Tako su njegove knjige krcate povijesnom građom, kulturološkim i antropološkim činjenicama, studioznim opisima prirode, ljudi i životinja te opisima načina življenja pod ličkim podnebljem.

U prvom dijelu knjige predstavljena je burna i bogata povijest gacke ličke regije, koja uz Liku i Krbavu te, dakako, Velebit, čini ovaj kraj. Kruno se odlučio za publicistički način pisanja tako da izostavlja stručne fusnote i upute na izvore što bi udaljilo čitatelja od bliske i prisno predočene građe. Znalački je ukomponirana i osobna putopisna priča o proživljenim putovanjima, upoznatim ljudima i njihovim sudbinama te osobni ekološki stavovi o očuvanju prirode i s njom stopljenom tradicionalnom načinu života. Čovjek je bitan element priče jer se bez suživota s prirodom narušava ravnoteža, a i stalno su nazočna upozorenja da valja učiti cijeniti ono što imamo. Neizostavno je tu i predstavljanje bogatstva prirode, rijeke i doline Gacke, šumovitih brda, smeđeg medvjeda, vuka i risa. Zanimljiv je tu i ptičji svijet, riječne ribe te ina flora i fauna ove predivne regije.

Dobrom, intrigirajućom pričom i bogatom razotkrivajućom fotografijom Rac nas s lakoćom vabi i uvlači u avanturu doživljaja ovog jedinstvenog kraja, ljepote prirode i divnih ljudi i životinja, koji uz predivnu rijeku i čine ovaj kraj. Riječju i slikom, dakle dobrim dokazima, pozvani smo u Gacku, to blago koje nas čeka!

Hrvoje Miletić